

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2015 m. birželio 1 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2015/0114 (NLE)

9485/15
ADD 1

COASI 67	ENER 230
ASIE 23	TRANS 188
CFSP/PESC 207	TELECOM 139
COHOM 48	ENV 377
CONOP 42	EDUC 197
COTER 71	RECH 185
JAI 409	EMPL 251
WTO 123	SAN 166
AGRI 298	

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2015 m. gegužės 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Uwe CORSEPIUSUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2015) 226 final - ANNEX
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Mongolijos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo sudarymo PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2015) 226 final - ANNEX.

Pridedama: COM(2015) 226 final - ANNEX

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 05 29
COM(2015) 226 final

ANNEX 1

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

**dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Mongolijos pagrindų susitarimo dėl
partnerystės ir bendradarbiavimo sudarymo**

PRIEDAS

Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Mongolijos pagrindų susitarimas dėl partnerystės ir bendradarbiavimo

EUROPOS SĄJUNGA, toliau – Sąjunga,

bei

BELGIJOS KARALYSTĖ,

BULGARIJOS RESPUBLIKA

ČEKIJOS RESPUBLIKA,

DANIJOS KARALYSTĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,

ESTIJOS RESPUBLIKA,

AIRIJA,

GRAIKIJOS RESPUBLIKA,

ISPANIJOS KARALYSTĖ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,

ITALIJOS RESPUBLIKA,

KIPRO RESPUBLIKA,

LATVIJOS RESPUBLIKA,

LIETUVOS RESPUBLIKA,

LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,

VENGRIJOS RESPUBLIKA,

MALTA,

NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKA,

LENKIJOS RESPUBLIKA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,

RUMUNIJA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,

SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

JUNGTINĖ DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Susitariančiosios Šalys,
toliau – valstybės narės,

ir

MONGOLIJOS VYRIAUSYBĖ, toliau – Mongolija,

toliau kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į tradicinius Šalių draugystės saitus ir jas vienijančius glaudžius istorinius, politinius bei ekonominius ryšius,

KADANGI Šalys ypač daug dėmesio skiria savo tarpusavio santykių visapusiškam pobūdžiui,

KADANGI Šalys mano, kad šis susitarimas yra platesnių ir nuoseklių jų tarpusavio santykių, grindžiamų susitarimais, kurių šalimis jos yra, dalis,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą griežtai laikytis demokratijos ir teisinės valstybės principų, gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant mažumų teises, kaip nustatyta, be kita ko, Jungtinių Tautų chartijoje, Jungtinių Tautų visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir kituose susijusiuose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą vadovautis teisinės valstybės principais, tarptautine teise, gero valdymo principu ir kovoti su korupcija, taip pat norą skatinti ekonominę ir socialinę pažangą savo gyventojų gerovei, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi principą bei aplinkos apsaugos reikalavimus,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS norą stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą, grindžiamą bendromis vertybėmis,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS norą skatinti ekonominę ir socialinę pažangą savo gyventojų gerovei, atsižvelgiant į visus tvaraus vystymosi principo aspektus,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimą skatinti tarptautinę taiką bei saugumą ir užtikrinti veiksmingus daugiašalius santykius bei taiką ginčų sprendimą, šiais tikslais visų pirma bendradarbiaujant Jungtinėse Tautose,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS norą stiprinti bendradarbiavimą politikos ir ekonomikos, taip pat tarptautinio stabilumo, teisingumo ir saugumo srityse, kaip pagrindinę tvaraus socialinio ir ekonominio vystymosi, skurdo panaikinimo ir Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo prielaidą,

KADANGI Šalys terorizmą laiko grėsme pasaulio saugumui ir nori stiprinti tarpusavio dialogą ir bendradarbiavimą kovos su terorizmu srityje, laikydamosi susijusių JT Saugumo Tarybos dokumentų, visų pirma JT ST rezoliucijos Nr. 1373. 2003 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryboje priimtoje Europos saugumo strategijoje nurodyta, kad terorizmas yra viena iš pagrindinių grėsmių saugumui. Todėl Europos Sąjunga įgyvendino pagrindines priemones, įskaitant 2001 m. priimtą ir 2004 m. atnaujintą Kovos su terorizmu veiksmų planą bei 2004 m. kovo 25 d. po Madrido teroro aktų priimtą svarbią Deklaraciją dėl kovos su terorizmu. Be to, 2005 m. gruodžio mėn. Europos Sąjunga priėmė ES kovos su terorizmu strategiją,

IŠREIKŠDAMOS besąlygišką įsipareigojimą užkirsti kelią visoms terorizmo formoms ir su jomis kovoti, taip pat stiprinti bendradarbiavimą kovojant su terorizmu ir kovą su organizuotu nusikalstamumu,

KADANGI Šalys dar kartą patvirtina, kad veiksmingos kovos su terorizmu priemonės ir žmogaus teisių apsauga yra vienas kitą papildantys ir stiprinantys tikslai,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad asmenys, atsakingi už visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, negali likti nenubausti ir kad jų veiksmingą persekiojimą būtina užtikrinti nacionalinėmis priemonėmis ir stiprinant pasaulinį bendradarbiavimą,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad taikos ir tarptautinio teisingumo užtikrinimui labai svarbu, kad buvo įsteigtas ir veiksmingai veikia Tarptautinis baudžiamasis teismas, taip pat į tai, kad Europos Sąjungos Taryba 2003 m. birželio 16 d. priėmė bendrąją poziciją dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo, o 2004 m. vasario 4 d. – veiksmų planą,

KADANGI Šalys mano, kad masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimas kelia didelę grėsmę tarptautiniam saugumui, ir siekia stiprinti tarpusavio dialogą bei bendradarbiavimą šioje srityje. Visos tarptautinės bendruomenės įsipareigojimas kovoti su masinio naikinimo ginklų platinimu grindžiamas bendru sutarimu priimta JT ST rezoliucija Nr. 1540. 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Sąjungos Taryba patvirtino ES ginklų neplatinimo klausimo įtraukimo į ES santykius su trečiosiomis šalimis politiką. Be to, 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė kovos su ginklų platinimu strategiją,

KADANGI Europos Vadovų Taryba pažymėjo, kad šaulių ir lengvieji ginklai kelia vis didesnę grėsmę taikai, saugumui ir vystymuisi, ir 2006 m. sausio 13 d. priėmė Kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų bei jų šaudmenų kaupimu strategiją. Joje Europos Vadovų Taryba pabrėžė būtinybę užtikrinti išsamią ir nuoseklią saugumo ir vystymosi politikos koncepciją,

IŠREIKŠDAMOS besąlygišką įsipareigojimą skirti dėmesio visiems tvaraus vystymosi aspektams, įskaitant aplinkos apsaugą ir veiksmingą bendradarbiavimą kovojant su klimato kaita, aprūpinimą maistu ir veiksmingą tarptautiniu mastu pripažintų darbo ir socialinių standartų propagavimą ir įgyvendinimą,

PABRĖŽDAMOS, kaip svarbu stiprinti santykius ir bendradarbiavimą tokiose srityse kaip readmisija, prieglobstis ir vizų politika ir kartu spręsti migracijos ir prekybos žmonėmis problemas,

DAR KARTĄ PABRĖŽDAMOS prekybos – visų pirma žaliavomis – svarbą tarpusavio santykiams ir norą Prekybos ir investicijų pakomitetyje susitarti dėl specialiųjų žaliavų taisyklių,

PAŽYMĖDAMOS, kad į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo V antraštinės dalies III dalies taikymo sritį patenkančios šio susitarimo nuostatos Jungtinei Karalystei ir Arijai privalomos ne kaip Europos Sąjungos daliai, o kaip atskiroms Susitariančiosioms Šalims, nebent Europos Sąjunga kartu su Jungtine Karalyste ir (arba) Airija kartu praneštų Mongolijai, kad Jungtinei Karalystei arba Airijai jos privalomos kaip Europos Sąjungos daliai pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtą Protokolą Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės. Jei Jungtinė Karalystė ir (arba) Airija pagal Protokolo Nr. 21 4a straipsnį nebėra saistomos kaip Europos Sąjungos dalis, Europos Sąjunga kartu su Jungtine Karalyste ir (arba) Airija nedelsdamos praneša Mongolijai apie bet kokią savo pozicijos pasikeitimą; tokiu atveju Susitarimo nuostatos joms tebėra privalomos kaip atskiroms Susitariančiosioms Šalims. Tas pats galioja ir Danijai pagal prie minėtų sutarčių pridėtą protokolą dėl Danijos pozicijos,

PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą stiprinti dabartinius Šalių santykius siekiant išplėsti bendradarbiavimą ir bendrą norą įtvirtinti, sustiprinti ir įvairinti tarpusavio santykius Šalims svarbiose srityse, vadovaujantis lygybės, nediskriminavimo ir abipusės naudos principais,

SUSITARĖ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

POBŪDIS IR TAIKymo SRITIS

1 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir kituose susijusiuose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose įtvirtintų demokratijos principų ir žmogaus teisių, taip pat teisinės valstybės principo paisymas yra abiejų Šalių vidaus ir tarptautinės politikos pagrindas ir esminis šio susitarimo elementas.
2. Šalys puoselėja Jungtinių Tautų chartijoje išdėstytas bendras vertybes.
3. Šalys patvirtina įsipareigojimą skirti dėmesio visiems tvaraus vystymosi aspektams, bendradarbiauti sprendžiant su klimato kaita ir globalizacija susijusias problemas ir

prisidėti siekiant tarptautiniu mastu sutartų vystymosi tikslų, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus. Šalys dar kartą patvirtina, kad pasisako už aukštą aplinkos apsaugos lygį ir įtraukias socialines struktūras.

4. Šalys dar kartą patvirtina įsipareigojimą laikytis 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo ir susitaria stiprinti bendradarbiavimą, siekdamas geresnių vystymosi veiklos rezultatų.
5. Šalys dar kartą patvirtina, kad pasisako už gero valdymo principų taikymą, įskaitant teismų nepriklausomumą ir kovą su korupcija.

2 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo tikslai

Siekdamas stiprinti dvišalius santykius, Šalys įsipareigoja plėtoti platų dialogą ir skatinti tolesnį bendradarbiavimą visuose abiem Šalims svarbiuose sektoriuose. Dėdamos pastangas Šalys visų pirma siekia:

- a) visuose svarbiuose regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose bei organizacijose pradėti bendradarbiauti politikos ir ekonomikos klausimais;
- b) pradėti bendradarbiauti kovojant su sunkiais tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančiais nusikaltimais;
- c) pradėti bendradarbiauti kovojant su masinio naikinimo ginklų platinimu ir šaulių bei lengvųjų ginklų srityje;
- d) siekiant abipusės naudos plėtoti Šalių tarpusavio prekybą ir investicijas; pradėti bendradarbiauti visose abiem Šalims svarbiose prekybos ir su investicijomis susijusiose srityse, siekdamas palengvinti prekybos ir investicijų srautus, taip pat užkirsti kelią prekybos ir investicijų kliūtimis ir jas pašalinti;
- e) pradėti bendradarbiauti teisingumo, laisvės ir saugumo srityse, įskaitant teisinės valstybės principą ir teisinį bendradarbiavimą, duomenų apsaugą, migraciją, neteisėtą žmonių gabenimą ir prekybą žmonėmis, kovą su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu, tarpvalstybiniais nusikaltimais, pinigų plovimu ir neteisėtais narkotikais;
- f) pradėti bendradarbiauti visuose kituose abiem Šalims svarbiuose sektoriuose, visų pirma makroekonomikos politikos ir finansinių paslaugų, mokesčių ir muitų, įskaitant gerą administravimą mokesčių srityje, pramonės politikos ir mažųjų bei vidutinių įmonių (MVI), informacinės visuomenės, audiovizualiniame ir žiniasklaidos, mokslo ir technologijų, energetikos, transporto, švietimo ir kultūros, aplinkos ir gamtos išteklių, žemės ūkio ir kaimo plėtros, sveikatos, užimtumo ir socialinių reikalų, taip pat statistikos sektoriuose;
- g) skatinti abiejų Šalių dalyvavimą subregioninėse ir regioninėse bendradarbiavimo programose, kuriose gali dalyvauti kita Šalis;
- h) didinti Šalių svarbą ir matomumą viena kitos regionuose;

- i) skatinti žmonių tarpusavio supratimą seminaruose, konferencijose, jaunimo mainų programose ir kituose renginiuose bendradarbiaujant įvairiems nevalstybiniais subjektams, pavyzdžiui, ekspertų grupėms, akademinėi bendruomenei, pilietinei visuomenei ir žiniasklaidai;
- j) skatinti panaikinti skurdą siekiant tvaraus vystymosi ir palaipsniui integruoti Mongoliją į pasaulio ekonomiką.

3 STRAIPSNIS

Kova su masinio naikinimo ginklų

ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu

1. Šalys mano, kad masinio naikinimo ginklų bei jų siuntimo į taikinį priemonių platinimas tiek valstybiniais, tiek nevalstybiniais subjektams kelia vieną iš rimčiausių pavojų tarptautiniam stabilumui ir saugumui.
2. Todėl Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti kovojant su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu, besąlygiškai laikydamosi galiojančių įsipareigojimų, prisiimtų pagal tarptautines nusiginklavimo ir neplatinimo sutartis ir susitarimus bei kitus susijusius tarptautinius įsipareigojimus, pavyzdžiui, pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1540, ir juos įgyvendindamos nacionaliniu mastu. Šalys susitaria, kad ši nuostata yra esminis Susitarimo elementas.
3. Be to, Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti kovojant su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu:
 - imdamosi priemonių, kad pasirašytų ir ratifikuotų visus kitus atitinkamus tarptautinius dokumentus arba prireikus prie jų prisijungtų ir juos visiškai įgyvendintų;
 - sukurdamos veiksmingą nacionalinės eksporto kontrolės sistemą, kuria būtų kontroliuojamas su masinio naikinimo ginklais susijusių prekių eksportas ir tranzitas, įskaitant masinio naikinimo ginklų dvejopo panaudojimo technologijų galutinės paskirties kontrolę, ir užtikrinamos veiksmingos sankcijos už eksporto kontrolės taisyklių pažeidimus.
4. Šalys susitaria pradėti nuolatinį politinį dialogą, kuris papildys ir įtvirtins šias nuostatas. Toks dialogas gali vykti regioniniu lygiu.

4 STRAIPSNIS

Šaulių ir lengvieji ginklai

1. Šalys pripažįsta, kad neteisėta šaulių ir lengvųjų ginklų, taip pat jų šaudmenų gamyba, perdavimas ir platinimas, pernelyg didelis jų atsargų kaupimas, netinkamas tvarkymas, nepakankama atsargų apsauga ir nekontroliuojamas platinimas ir toliau kelia didelę grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui.
2. Šalys susitaria vykdyti ir visapusiškai įgyvendinti atitinkamus įsipareigojimus spręsti neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais, įskaitant šaudmenis, problemą pagal galiojančius tarptautinius susitarimus ir JT Saugumo Tarybos rezoliucijas, taip pat įsipareigojimus pagal kitus šioje srityje taikytinus tarptautinius dokumentus, pavyzdžiui, JT veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo visais aspektais.
3. Šalys įsipareigoja bendradarbiauti ir užtikrinti veiksmų koordinavimą, papildomumą bei sąveiką kovodamos su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais bei šaudmenimis pasauliniu, regioniniu, subregioniniu ir nacionaliniu lygiais ir susitaria pradėti nuolatinį politinį dialogą, kuriuo papildys ir įtvirtins šį įsipareigojimą.

5 STRAIPSNIS

Tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliantys sunkūs nusikaltimai

(Tarptautinis baudžiamasis teismas)

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad asmenys, atsakingi už visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, negali likti nenubausti ir kad jų veiksmingą persekiojimą būtina užtikrinti nacionalinėmis ir tarptautinėmis priemonėmis, be kita ko, Tarptautiniame baudžiamajame teisme. Šalys mano, kad veiksmingai veikiančio Tarptautinio baudžiamojo teismo įsteigimas yra labai reikšmingas taikos ir tarptautinio teisingumo užtikrinimui.
2. Šalys susitaria bendradarbiauti ir prireikus imtis būtinų priemonių Romos statuto ir susijusių dokumentų universalumui ir neliečiamumui besąlygiškai remti, taip pat stiprinti savo bendradarbiavimą su TBT. Šalys įsipareigoja įgyvendinti Romos statutą ir imtis būtinų veiksmų susijusiems dokumentams (pavyzdžiui, Susitarimui dėl TBT privilegijų ir imunitetų) ratifikuoti.
3. Šalys sutaria, kad šiais klausimais būtų naudinga užmegzti tarpusavio dialogą.

6 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovos su terorizmu srityje

1. Šalys, dar kartą patvirtindamos kovos su terorizmu svarbą, laikydamosi taikytinų tarptautinių konvencijų, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę ir žmogaus teisių dokumentus, savo atitinkamų nacionalinių įstatymų bei teisės aktų ir atsižvelgdamos į 2006 m. rugsėjo 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje Nr. 60/288 išdėstytą JT pasaulinės kovos su terorizmu strategiją, susitaria bendradarbiauti siekiant užkirsti kelią teroristiniams išpuoliams ir neleisti jų įgyvendinti.
2. Šalys tai daro visų pirma:
 - a) visiškai įgyvendindamos JT Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 1373 ir 1267 bei paskesnes rezoliucijas, įskaitant Rezoliuciją Nr.1822, taip pat visas kitas susijusias JT rezoliucijas ir besąlygiškai laikydamosi įsipareigojimų pagal kitas atitinkamas tarptautines konvencijas ir dokumentus;
 - b) keisdamosi informacija apie teroristus, teroristų grupuotes ir jų rėmimo tinklus pagal tarptautinės ir nacionalinės teisės nuostatas;
 - c) keisdamosi nuomonėmis apie kovos su terorizmu priemones ir metodus, įskaitant technines ir mokymo sritis, ir dalydamosi terorizmo prevencijos patirtimi;
 - d) bendradarbiaudamos taip, kad būtų sustiprintas tarptautinis sutarimas dėl kovos su terorizmu, įskaitant teisinę teroro aktų apibrėžtį, o ypač siekdamos susitarimo dėl Bendrosios tarptautinio terorizmo konvencijos;
 - e) keisdamosi atitinkama geriausia praktika žmogaus teisių apsaugos srityje, kuri būtų pasitelkiama kovojant su terorizmu;
 - f) Azijos ir Europos susitikimuose (ASEM) veiksmingai įgyvendindamos ir stiprindamos tarpusavio bendradarbiavimą kovos su terorizmu srityje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

DVIŠALIS, REGIONINIS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

7 STRAIPSNIS

Mongolijos ir ES bendradarbiavimas principų, normų ir standartų srityse

1. Šalys susitaria siekti, kad Mongolijoje būtų laikomasi bendrųjų Europos principų, normų ir standartų, o kad jie būtų įvesti ir įgyvendinti – bendradarbiauti skatinant keitimąsi informacija ir dalijimąsi patirtimi.
2. Šalys stengiasi stiprinti savo institucijų dialogą ir bendradarbiavimą standartizacijos klausimais; jis Šalių susitarimu gali apimti bendradarbiavimo pagrindų, palengvinsiančių keitimąsi ekspertais, informacija ir žiniomis, sukūrimą.

8 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas regioninėse ir tarptautinėse organizacijose

1. Šalys įsipareigoja keistis nuomonėmis ir bendradarbiauti tokiuose regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose bei organizacijose kaip Jungtinės Tautos ir atitinkamos Jungtinių Tautų agentūros, programos ir organizacijos, Pasaulio prekybos organizacija (PPO), Draugystės ir bendradarbiavimo sutartis (DBS) bei Azijos ir Europos susitikimas (ASEM).
2. Šalys taip pat susitaria šiuo susitarimu reglamentuojamose srityse skatinti ekspertų grupių, akademinės bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų ir žiniasklaidos bendradarbiavimą. Toks bendradarbiavimas gali apimti, be kita ko, mokymo programų rengimą, praktinius užsiėmimus ir seminarus, ekspertų mainus, tyrimus ir kitas Šalių sutartas priemones.

9 STRAIPSNIS

Regioninis ir dvišalis bendradarbiavimas

1. Vykstant dialogui ir bendradarbiavimui pagal šį susitarimą, skirdamos deramą dėmesį dvišalio bendradarbiavimo klausimams, abi Šalys susitaria kiekviename sektoriuje atitinkamą veiklą vykdyti dvišaliu ar regioniniu lygiu arba derindamos abiejų šių lygių veiklą. Pasirinkdamos tinkamą lygį, Šalys stengsis kuo labiau didinti poveikį visoms suinteresuotosioms šalims ir stiprinti jų dalyvavimą, kartu kuo geriausiai išnaudodamos turimus išteklius, atsižvelgdamos į politines ir institucines įgyvendinimo galimybes ir užtikrindamos nuoseklumą kitos veiklos, kurioje dalyvauja Europos Sąjunga ir kiti ASEM partneriai, atžvilgiu.

2. Prireikus Šalys gali nuspręsti teikti finansinę paramą bendradarbiavimui Susitarime reglamentuojamose arba su juo susijusiose srityse, laikydamosi savo finansinių procedūrų ir atsižvelgdamos į savo išteklius.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS TVARAUS VYSTYMOSI SRITYJE

10 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Pagrindinis vystomojo bendradarbiavimo tikslas – mažinti skurdą įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus, siekiant tvaraus vystymosi ir integracijos į pasaulio ekonomiką. Šalys susitaria palaikyti nuolatinį dialogą vystomojo bendradarbiavimo klausimais, atsižvelgdamos į savo prioritetus ir abiem Šalims svarbias sritis.
2. Šalių vystomojo bendradarbiavimo strategijomis, be kita ko, siekiama:
 - a) skatinti žmogaus ir socialinę raidą;
 - b) siekti tvaraus ekonomikos augimo;
 - c) skatinti aplinkos tvarumą, atkūrimą ir geriausią patirtį bei gamtos išteklių išsaugojimą;
 - d) užkirsti kelią klimato kaitos padariniams ir juos šalinti;
 - e) remti strategijas ir priemones, kuriomis siekiama laipsniškos tolesnės integracijos į pasaulio ekonomiką ir tarptautinės prekybos sistemą;
 - f) tęsti veiklą siekiant laikytis Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo, Akros veiksmų darbotvarkės ir kitų tarptautinių įsipareigojimų, kuriais siekiama tobulinti pagalbos teikimą ir didinti veiksmingumą.

11 STRAIPSNIS

Ekonominis vystymasis

1. Šalys siekia skatinti stabilų ekonomikos augimą, skurdo ir socialinių bei ekonominių skirtumų mažinimą.
2. Šalys patvirtina savo įsipareigojimą siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų ir dar kartą pabrėžia savo įsipareigojimą laikytis 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo.
3. Be to, į šį susitarimą siekiama įtraukti įsipareigojimus, susijusius su socialiniais ir ekologiniais prekybos aspektais, dar kartą patvirtinant, kad prekyba visais aspektais turėtų skatinti tvarų vystymąsi, be to, Susitarimu turėtų būti skatinama vertinti ekonominį, socialinį ir ekologinį prekybos poveikį.

12 STRAIPSNIS

Socialinė raida

1. Šalys pabrėžia, kad ekonominė ir socialinė politika turėtų viena kitą stiprinti ir kad itin svarbu sukurti deramas darbo sąlygas, jos taip pat įsipareigoja remti socialinį dialogą.
2. Šalys siekia prisidėti prie veiksmingo Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių darbo standartų įgyvendinimo ir stiprinti bendradarbiavimą užimtumo ir socialiniais klausimais.
3. Šalys taip pat siekia skatinti tokią politiką, kuria ekologišku ir tvariu būdu siekiama užtikrinti gyventojų aprūpinimą maistu, o gyvulių – pašarais.

13 STRAIPSNIS

Aplinka

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad siekiant tvaraus vystymosi būtina užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį, gamtos išteklių bei biologinės įvairovės, įskaitant miškus, išsaugojimą ir valdymą.
2. Šalys siekia skatinti daugiašalių aplinkos apsaugos susitarimų ratifikavimą, įgyvendinimą ir laikymąsi.
3. Šalys siekia stiprinti bendradarbiavimą visuotiniais aplinkos klausimais, visų pirma susijusiais su klimato kaita.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS PREKYBOS IR INVESTICIJŲ KLAUSIMAIS

14 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Šalys užmezga dialogą dvišalės ir daugiašalės prekybos ir su prekyba susijusiais klausimais, kad sustiprintų dvišalius prekybos santykius ir plėtotų daugiašalės prekybos sistemą.
2. Šalys įsipareigoja kuo labiau skatinti abipusiškai naudingą tarpusavio prekybinių mainų plėtotę ir įvairinimą. Jos įsipareigoja suteikti geresnes patekimo į rinką sąlygas, šalindamos prekybos kliūtis, pirmiausia laiku panaikindamos netarifines kliūtis ir imdamosi skaidrumo didinimo priemonių, atsižvelgdamos į šioje srityje tarptautinių organizacijų atliktą darbą.
3. Pripažindamos, kad prekyba būtina vystymuisi ir kad pagalba pagal prekybos lengvatų programas yra naudinga besivystančioms šalims, Šalys deda pastangas, kad pagerintų savo konsultacijas dėl tokios pagalbos, besąlygiškai laikydamosi PPO taisyklių.
4. Šalys praneša viena kitai apie prekybos politikos ir su prekyba susijusios politikos, pavyzdžiui, žemės ūkio, maisto saugos, vartotojų apsaugos ir aplinkos politikos, pokyčius.
5. Šalys skatina dialogą ir bendradarbiavimą, siekdamas plėtoti tarpusavio santykius prekybos ir investicijų srityse, įskaitant prekybos problemų sprendimą, be kita ko, 10–27 straipsniuose nurodytose srityse.

15 STRAIPSNIS

Sanitarijos ir fitosanitarijos klausimai

1. Šalys bendradarbiauja maisto saugos ir sanitarijos bei fitosanitarijos klausimais, kad Šalių teritorijoje apsaugotų žmonių, gyvūnų ir augalų gyvybę ir sveikatą.
2. Šalys aptaria atitinkamas savo priemones pagal PPO susitarimą dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių, Tarptautinę augalų apsaugos konvenciją, Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos ir Maisto kodekso komisijos nuostatas ir keičiasi informacija apie jas.
3. Šalys susitaria gerinti tarpusavio supratimą ir bendradarbiavimą sanitarijos bei fitosanitarijos ir gyvūnų gerovės klausimais. Tokie pajėgumai stiprinami

atsižvelgiant į kiekvienos Šalies poreikius ir siekiant vienai Šaliai padėti laikytis kitos Šalies teisinių reikalavimų.

4. Gavusios kitos Šalies prašymą apsvarstyti sanitarijos ir fitosanitarijos klausimus arba kitus skubius su šiuo straipsniu susijusius klausimus, Šalys nedelsdamos pradeda dialogą.

16 STRAIPSNIS

Techninės prekybos kliūtys

Šalys skatina taikyti tarptautinius standartus, taip pat bendradarbiauja ir keičiasi informacija apie standartus, atitikties vertinimo procedūras ir techninius reglamentus, ypač pagal PPO susitarimą dėl techninių prekybos kliūčių (TPK).

17 STRAIPSNIS

Muitinių bendradarbiavimas

1. Ypatingą dėmesį Šalys skiria tarptautinės prekybos, įskaitant transporto paslaugas, patikimumo ir saugumo gerinimui, veiksmingam muitinės vykdomam intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimui, taip pat darniam požiūriui į prekybos lengvinimą ir kovą su sukčiavimu bei pažeidimais.
2. Neatmesdamos galimybės bendradarbiauti kitais šiame susitarime numatytais būdais, Šalys patvirtina, kad yra suinteresuotos ateityje apsvarstyti galimybę sudaryti protokolus dėl muitinių bendradarbiavimo ir dėl savitarpio pagalbos, laikydamosi šiame susitarime nustatytos institucinės struktūros.

18 STRAIPSNIS

Prekybos lengvinimas

Šalys dalijasi importo, eksporto, tranzito ir kitų muitinės procedūrų supaprastinimo patirtimi ir tiria jų supaprastinimo galimybes, užtikrina muitų ir prekybos nuostatų skaidrumą, plėtoja muitinių bendradarbiavimą ir veiksmingus savitarpio administracinės pagalbos mechanizmus ir siekia bendro sutarimo ir bendrų veiksmų įgyvendindamos susijusias tarptautines iniciatyvas, be kita ko, prekybai palengvinti.

19 STRAIPSNIS

Investicijos

Šalys skatina didesnius investicijų srautus plėtodamos abipusėms investicijoms palankią ir stabilią aplinką, palaikydamos nuolatinį dialogą, kuriuo siekiama pagerinti supratimą ir bendradarbiavimą investicijų klausimais, nagrinėti administracinius mechanizmus, kuriais palengvinami investicijų srautai, ir skatinti stabilias, skaidrias, atviras taisykles ir nediskriminacines sąlygas Šalių investuotojams.

20 STRAIPSNIS

Konkurencijos politika

Šalys skatina veiksmingą konkurencijos taisyklių įvedimą ir taikymą, taip pat informacijos sklaidą, kad kitos Šalies rinkose veikiančioms įmonėms būtų užtikrintas didesnis skaidrumas ir teisinis tikrumas. Šalys keičiasi nuomonėmis su antikonkurencine veikla, galinčia neigiamai paveikti dvišalę prekybą ir investicijų srautus, susijusiais klausimais.

21 STRAIPSNIS

Paslaugos

Šalys palaiko nuolatinį dialogą, kuriuo visų pirma siekiama keistis informacija apie atitinkamą reglamentavimo aplinką, skatinti patekimą į viena kitos rinkas, taip pat galimybę naudotis kapitalo ištekliais bei technologijomis ir skatinti Šalių tarpusavio prekybą paslaugomis ir prekybą trečiųjų šalių rinkose.

22 STRAIPSNIS

Kapitalo judėjimas

Šalys stengiasi lengvinti kapitalo judėjimą siekdamos remti šio susitarimo tikslus.

23 STRAIPSNIS

Viešieji pirkimai

Šalys siekia nustatyti procedūrinės taisyklės, įskaitant tinkamas skaidrumo ir apskundimo nuostatas, kuriomis remiamas veiksmingos pirkimų sistemos, kuri viešuosiuose pirkimuose skatintų optimalų kainos ir kokybės santykį ir lengvintų tarptautinę prekybą, sukūrimas.

Siekdamos abipusės naudos Šalys bendradarbiauja, kad viena kitai atvertų savo viešųjų pirkimų rinkas.

24 STRAIPSNIS

Skaidrumas

Šalys suvokia skaidrumo ir tinkamų procedūrų svarbą taikydamos savo su prekyba susijusius įstatymus ir kitus teisės aktus ir šiuo tikslu dar kartą patvirtina įsipareigojimus, nustatytus GATT 1994 X straipsnyje ir GATS III straipsnyje.

25 STRAIPSNIS

Žaliavos

1. Šalys susitaria stiprinti bendradarbiavimą ir skatinti tarpusavio supratimą žaliavų srityje.
2. Bendradarbiaujant ir skatinant tarpusavio supratimą reikėtų aptarti tokias temas kaip žaliavų sektoriaus reglamentavimo pagrindai (įskaitant kalnakasybos pajamų naudojimą socialiniam ir ekonominiam vystymuisi ir aplinkos apsaugos bei saugumo nuostatas, susijusias su kalnakasybos ir žaliavų sektoriais) ir prekyba žaliavomis. Siekdamos skatinti tvirtesnę bendradarbiavimą ir geresnę tarpusavio supratimą, Šalys gali prašyti žaliavų klausimais surengti *ad hoc* susitikimus.
3. Šalys pripažįsta, kad skaidri, nediskriminacinė, iškraipymų nesukelianti ir taisyklėmis pagrįsta aplinka yra geriausias būdas sukurti sąlygas, palankias tiesioginėms užsienio investicijoms į žaliavų gamybą ir prekybą jomis.
4. Atsižvelgdamos į savo ekonominę politiką bei tikslus ir siekdamos plėtoti prekybą, Šalys susitaria skatinti bendradarbiavimą prekybos žaliavomis kliūtimis pašalinti.
5. Šalies prašymu bet kuris prekybos žaliavomis klausimas gali būti keliamas ir svarstomas jungtinio komiteto ir pakomitečio, kurie turi įgaliojimus pagal 56 straipsnį priimti sprendimus laikydamiesi pirmesnėse dalyse nustatytų principų, posėdžiuose.

26 STRAIPSNIS

Regioninė politika

Šalys skatina regionų vystymosi politiką.

27 STRAIPSNIS

Intelektinės nuosavybės apsauga

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad labai didelę reikšmę teikia intelektinės nuosavybės teisių apsaugai, ir įsipareigoja numatyti reikiamas priemones, siekdamas užtikrinti tinkamą ir veiksmingą tokių teisių apsaugą ir įgyvendinimą, visų pirma, kiek tai susiję su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais.

Be to, Šalys susitaria kuo skubiau sudaryti dvišalį susitarimą dėl geografinių nuorodų.

2. Šalys keičiasi informacija ir patirtimi tokiais klausimais kaip intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo praktika, skatinimas, sklaida, supaprastinimas, valdymas, derinimas, apsauga ir veiksmingas taikymas, tokių teisių pažeidimo prevencija, kova su falsifikavimu ir piratavimu, visų pirma palaikant muitinių bendradarbiavimą bei kitų tinkamų formų bendradarbiavimą ir steigiant bei stiprinant tokių teisių kontrolei bei apsaugai skirtas organizacijas. Šalys padeda viena kitai tobulinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, naudojimą ir komercinimą atsižvelgiant į Europos patirtį ir skleisti atitinkamas žinias.

28 STRAIPSNIS

Prekybos ir investicijų pakomitetas

1. Steigiamas Prekybos ir investicijų pakomitetas.
2. Pakomitetas padeda jungtiniam komitetui atlikti užduotis, susijusias su visomis šiame skyriuje reglamentuojamomis sritimis.
3. Pakomitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS TEISINGUMO, LAISVĖS IR SAUGUMO SRITYJE

29 STRAIPSNIS

Teisinė valstybė ir teisinis bendradarbiavimas

1. Bendradarbiaudamos teisingumo, laisvės ir saugumo srityje, Šalys ypatingą svarbą teikia teisinės valstybės ir institucijų stiprinimui visais lygiais, visų pirma teisėsaugos ir teisingumo vykdymo srityse.
2. Šalių bendradarbiavimas taip pat apims tarpusavio keitimąsi informacija apie teisės sistemas ir teisės aktus. Šalys stengiasi plėtoti savitarpio teisinę pagalbą vadovaudamosi esamu teisiniu pagrindu.

30 STRAIPSNIS

Asmens duomenų apsauga

1. Šalys susitaria bendradarbiauti siekdamos užtikrinti, kad asmens duomenų apsaugos lygis atitiktų aukščiausius tarptautinius standartus, be kita ko, įtvirtintus JT kompiuterinių asmens duomenų bylų tvarkymo gairėse (1990 m. gruodžio 14 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija Nr. 49/95).
2. Bendradarbiavimas asmens duomenų apsaugos srityje gali, be kita ko, apimti techninę pagalbą, teikiamą keičiantis informacija ir žiniomis.

31 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas migracijos srityje

1. Šalys pradeda bendradarbiauti siekdamos užkirsti kelią neteisėtai jų pilietybę turinčių fizinių asmenų imigracijai į kitos Šalies teritoriją ir buvimui joje.
2. Bendradarbiaudamos neteisėtos imigracijos prevencijos srityje, Šalys susitaria nedelsdamos atgal priimti savo piliečius, neatitinkančius arba nebeatitinkančius galiojančių atvykimo į kitos Šalies teritoriją ir buvimo arba gyvenimo joje sąlygų. Šalys savo piliečiams suteiks šiuo tikslu tinkamus asmens dokumentus. Jei grąžintinas asmuo neturi jokio dokumento ar kitų savo pilietybės įrodymų, konkrečios valstybės narės arba Mongolijos kompetentingos diplomatinės arba konsulinės atstovybės Mongolijos arba konkrečios valstybės narės prašymu tą asmenį apklausia, kad nustatytų jo pilietybę.
3. Susijusiomis dvišalio bendradarbiavimo priemonėmis ES teiks finansinę pagalbą šiam susitarimui įgyvendinti.
4. Šalys susitaria kitos Šalies prašymu pradėti derybas dėl ES ir Mongolijos susitarimo, kuriuo reglamentuojami specialūs Šalių įsipareigojimai dėl jų piliečių readmisijos, įskaitant įsipareigojimus dėl kitų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės.

32 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovojant su neteisėtais narkotikais

1. Šalys bendradarbiauja, siekdamos užtikrinti darnų požiūrį, pagrįstą veiksmingu kompetentingų institucijų, įskaitant sveikatos, teisingumo, muitinės ir vidaus reikalų bei kituose svarbiuose sektoriuose veikiančias institucijas, veiksmų koordinavimu, siekdamos laikantis žmogaus teisių sumažinti neteisėtų narkotikų pasiūlą, prekybą ir paklausą. Bendradarbiavimu taip pat siekiama sumažinti narkotikų keliamą žalą, imtis priemonių prieš sintetinių narkotikų gamybą, prekybą ir vartojimą ir veiksmingiau užkirsti kelią prekursorių naudojimui neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai.
2. Šalys susitaria dėl bendradarbiavimo priemonių šiems tikslams pasiekti. Veiksmai grindžiami bendrai sutartais principais, atitinkančiais susijusias tarptautines konvencijas, Politinę deklaraciją ir Specialiąją deklaraciją dėl narkotikų paklausos mažinimo gairių, priimtą 1998 m. birželio mėn. 20-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialiojoje sesijoje narkotikų klausimais, taip pat 2009 m. kovo mėn. 52-ojoje Jungtinių Tautų Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje priimtą politinę deklaraciją ir veiksmų planą.
3. Šalių bendradarbiavimas apima techninę ir administracinę pagalbą, visų pirma šiose srityse: nacionalinės teisės aktų ir nacionalinės politikos rengimas, nacionalinių institucijų ir informacijos centrų steigimas, parama pilietinės visuomenės pastangoms kovos su narkotikais srityje, taip pat pastangos mažinti narkotikų paklausą ir jų

sukeliamą žalą, darbuotojų rengimas, su narkotikais susiję moksliniai tyrimai ir prekursorių naudojimo neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai prevencija. Šalys gali susitarti įtraukti kitas sritis.

33 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija

Šalys susitaria bendradarbiauti kovojant su organizuotais, ekonominiais bei finansiniais nusikaltimais ir korupcija. Tokiu bendradarbiavimu visų pirma siekiama įgyvendinti ir skatinti taikyti susijusius tarptautinius standartus ir dokumentus, kaip antai JT konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą bei jos papildomus protokolus ir JT konvenciją prieš korupciją.

34 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovojant su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu

1. Šalys sutaria dėl poreikio dirbti ir bendradarbiauti siekiant užkirsti kelią tam, kad jų finansų sistemos, su finansais nesusijusi komercinė veikla ir profesijos būtų naudojamos pinigams, gautiems iš bet kokios nusikalstamos veiklos, pavyzdžiui, prekybos narkotikais ir korupcijos, plauti.

2. Abi Šalys susitaria skatinti teikti techninę ir administracinę pagalbą, kuria siekiama padėti rengti ir įgyvendinti teisės aktus, taip pat užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu mechanizmų veikimą. Bendradarbiaujant visų pirma sudaromos sąlygos pagal atitinkamus teisės aktus keistis susijusia informacija ir priimti tinkamus kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu standartus, kurie būtų lygiaverčiai Sąjungos ir šioje srityje veikiančių tarptautinių institucijų, pavyzdžiui, Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF), taikomiems standartams.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS KITUOSE SEKTORIUOSE

35 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas žmogaus teisių srityje

1. Šalys susitaria bendradarbiauti propaguojant ir veiksmingai ginant žmogaus teises, be kita ko, ratifikuodamos ir įgyvendindamos tarptautinius žmogaus teisių dokumentus.
2. Bendradarbiavimas gali apimti, be kita ko:
 - a) paramą nacionalinio žmogaus teisių veiksmų plano rengimui ir įgyvendinimui;
 - b) žmogaus teisių propagavimą ir švietimą žmogaus teisių klausimais;
 - c) žmogaus teisių srityje veikiančių nacionalinių ir regioninių institucijų stiprinimą;
 - d) turiningo ir išsamaus dialogo žmogaus teisių klausimais užmezgimą;
 - e) bendradarbiavimo su žmogaus teisių srityje veikiančiomis Jungtinių Tautų institucijomis stiprinimą.

36 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas finansinių paslaugų srityje

1. Šalys susitaria siekti labiau derinti savo taisykles ir standartus ir stiprinti bendradarbiavimą bankininkystės, draudimo ir kitų finansų sektoriaus sričių apskaitos, priežiūros ir reglamentavimo sistemoms tobulinti.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamos plėtoti teisinius reglamentavimo pagrindus, infrastruktūrą ir žmogiškuosius išteklius, taip pat pagal dvišalio bendradarbiavimo nuostatas Mongolijos kapitalo rinkoje pradėti taikyti įmonių valdymo ir tarptautinius apskaitos standartus, laikydamosi GATS ir PPO abipusio susitarimo finansinių paslaugų klausimu.

37 STRAIPSNIS

Ekonominės politikos dialogas

1. Šalys susitaria bendradarbiauti skatindamos keitimąsi informacija apie savo ekonomikos tendencijas bei politiką ir dalytis ekonominės politikos koordinavimo patirtimi palaikydamos regioninį ekonominį bendradarbiavimą ir integraciją.
2. Šalys stengiasi intensyvinti savo institucijų dialogą ekonomikos klausimais, kuris Šalių sutarimu gali apimti tokias sritis kaip pinigų politika, fiskalinė politika, įskaitant įmonių apmokestinimą, viešieji finansai, makroekonomikos stabilizavimas ir užsienio skola.
3. Šalys bendradarbiauja ir skatina tarpusavio supratimą ekonomikos įvairinimo ir pramonės plėtros srityje.

38 STRAIPSNIS

Geras mokesčių srities valdymas

Siekdamos stiprinti ir plėtoti ūkinę veiklą ir kartu atsižvelgti į poreikį plėtoti tinkamus reglamentavimo pagrindus, Šalys pripažįsta ir įsipareigoja mokesčių srityje laikytis gero mokesčių srities valdymo principų, kuriuos Sąjungos lygiu įsipareigojo taikyti valstybės narės. Tuo tikslu, nepažeisdamos Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos, Šalys stiprina tarptautinį bendradarbiavimą mokesčių srityje, lengvina teisėtų mokestinių pajamų surinkimą ir kuria veiksmingo minėtų principų įgyvendinimo priemonės.

39 STRAIPSNIS

Pramonės politika ir mažųjų bei vidutinių įmonių bendradarbiavimas

Atsižvelgdamos į savo ekonominę politiką ir tikslus, Šalys susitaria skatinti su pramonės politika susijusį bendradarbiavimą visose tam tinkamose srityse mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumui didinti, be kita ko:

- a) keisdamosi informacija ir patirtimi, kaip sukurti pagrindines sąlygas mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumui didinti;
- b) skatindamos ekonominės veiklos vykdytojų ryšius, remdamos bendras investicijas ir bendrų įmonių bei informacijos tinklų kūrimą, visų pirma pasinaudodamos galiojančiomis Europos Sąjungos horizontaliomis programomis, ypač skatindamos, kad partneriai keistųsi programine ir technine įranga;
- c) teikdamos informaciją, skatindamos inovacijas ir keisdamosi geriausia patirtimi, susijusia su galimybėmis gauti finansavimą, be kita ko, ir labai mažoms ir mažosioms įmonėms;
- d) sukurdamos palankias sąlygas atitinkamai Šalių privačiojo sektoriaus veiklai ir ją remdamos;
- e) skatindamos deramą darbą, įmonių socialinę atsakomybę bei atskaitomybę ir atsakingą verslo praktiką, įskaitant tausų vartojimą ir gamybą. Vykdam šį

bendradarbiavimą taip pat atsižvelgiama į vartotojo požiūriu svarbius klausimus, kaip antai informaciją apie gaminį ir vartotojo vaidmenį rinkoje;

f) abipusiu sutarimu pasirinktose pramonės srityse vykdydamos bendrus mokslinių tyrimų projektus ir bendradarbiaudamos standartų, atitikties vertinimo procedūrų ir techninių reglamentų klausimais;

g) teikdamos informaciją apie nuotekų valymo metodų ir technologijų modernizavimą odos perdirbimo sektoriuje;

h) abiem Šalims prieinamais veikiančiais tinklais keisdamosi informacija ir rekomenduodamos partnerius bei bendradarbiavimo galimybes prekybos ir investicijų srityje;

i) remdamos abiejų Šalių privačių įmonių, visų pirma MVĮ, bendradarbiavimą;

j) svarstydamos galimybę pradėti derybas dėl papildomo susitarimo dėl keitimosi informacija, intensyvesniam bendradarbiavimui skirtų praktinių užsiėmimų ir kitų abiejų Šalių MVĮ rėmimo renginių;

k) teikdamos informaciją apie techninę pagalbą maisto ir žemės ūkio produktų eksportui į Europos rinką pagal Europos Sąjungos lengvatų sistemą.

40 STRAIPSNIS

Turizmas

1. Vadovaudamosi Pasaulio turizmo organizacijos Pasauliniu turizmo etikos kodeksu ir tvarumo principais, grindžiamais vietine programa „Darbotvarkė 21“, Šalys siekia gerinti keitimąsi informacija ir nustatyti geriausią praktiką, kad būtų užtikrinta darni ir tvari turizmo sektoriaus plėtotė.

2. Šalys susitaria plėtoti bendradarbiavimą saugodamos ir optimaliai išnaudodamos gamtos ir kultūros paveldo potencialą, mažindamos neigiamą turizmo poveikį ir didindamos teigiamą turizmo sektoriaus indėlį į tvarų vietos bendruomenių vystymąsi, be kita ko, plėtodamos ekologinį turizmą ir kartu užtikrindamos vietos ir čia buvusių bendruomenių neliečiamumą, paisydamos jų interesų ir tobulindamos turizmo sektoriaus mokymus.

41 STRAIPSNIS

Informacinė visuomenė

1. Pripažindamos, kad informacinės ir ryšių technologijos (IRT) yra reikšmingas šiuolaikinio gyvenimo elementas ir yra gyvybiškai svarbios ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, Šalys stengiasi keistis nuomonėmis apie savo vykdomą šios srities politiką, taip siekdamos skatinti ekonominį vystymąsi.

2. Bendradarbiaujant šioje srityje daugiausia dėmesio, be kita ko, skiriama:

- a) dalyvavimui išsamiaame regioniniame dialoge įvairiais informacinės visuomenės klausimais, visų pirma elektroninių ryšių politikos, įskaitant universalias paslaugas, reglamentavimo, licencijavimo ir bendrų leidimų, privatumo bei asmens duomenų apsaugos ir reguliavimo institucijos nepriklausomumo bei veiksmingumo srityse;
- b) Šalių ir Azijos tinklų ir paslaugų sujungimui ir sąveikai;
- c) naujų informacinių ir ryšių technologijų standartizavimui ir sklaidai;
- d) Šalių mokslinių tyrimų bendradarbiavimo informacinių ir ryšių technologijų srityje skatinimui;
- e) bendradarbiavimui skaitmeninės televizijos srityje, įskaitant keitimąsi jos įdiegimo patirtimi, reglamentavimo aspektus ir visų pirma dažnių valdymą bei tyrimus;
- f) bendradarbiavimui vykdant mokslinių tyrimų projektus informacinių ir ryšių technologijų srityje;
- g) informacinių ir ryšių technologijų saugumo aspektams, taip pat kovai su elektroniniais nusikaltimais;
- h) telekomunikacijų, įskaitant radijo įrangą, atitikties vertinimui;
- i) bendradarbiavimui plėtojant plačiąjuosį tinklą;
- j) keitimuisi informacija apie informacinių ir ryšių technologijų konkurencijos politiką.

42 STRAIPSNIS

Audiovizualinis ir žiniasklaidos sektorius

Šalys skatins, remis ir lengvins atitinkamų savo institucijų ir subjektų mainus, bendradarbiavimą ir dialogą audiovizualiniame ir žiniasklaidos sektoriuje. Jos susitaria šiose srityse pradėti nuolatinį dialogą politikos klausimais.

43 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityse

1. Šalys susitaria bendradarbiauti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityse abiem Šalims svarbiuose ir naudinguose sektoriuose.
2. Bendradarbiaujant siekiama šių tikslų:
 - a) skatinti keistis informacija ir praktine patirtimi mokslo ir technologijų srityje, įskaitant informaciją apie atitinkamos politikos ir programų įgyvendinimą;

- b) skatinti Šalių mokslo bendruomenių, mokslinių tyrimų centrų, universitetų bei pramonės partnerystės ryšius mokslinių tyrimų srityje;
 - c) skatinti mokslininkų mokymus ir judumą;
 - d) remti savo aukštojo mokslo įstaigų, mokslinių tyrimų centrų ir pramonės, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, dalyvavimą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programose.
3. Bendradarbiavimas gali vykti rengiant bendrus mokslinių tyrimų projektus ir mainus, mokslininkų suvažiavimus ir mokymus pagal tarptautinės mokymo, judumo ir mainų programas, užtikrinant kuo platesnę mokslinių tyrimų, mokymosi rezultatų ir geriausios praktikos sklaidą.
4. Bendradarbiaujama laikantis abiejų Šalių įstatymų ir kitų teisės aktų. Bendradarbiavimas grindžiamas abipusiškumo, vienodų sąlygų ir abipusės naudos principais ir jį palaikant užtikrinama veiksminga intelektinės nuosavybės apsauga.
5. Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad visuomenė būtų geriau informuota apie jų mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo programų teikiamas galimybes.

44 STRAIPSNIS

Energetika

1. Šalys stengiasi glaudžiau bendradarbiauti energetikos sektoriuje, siekdamos:
 - a) gerinti energetinį saugumą, be kita ko, įvairindamos energijos šaltinius ir kurdamos naujus, tvarius, naujoviškus ir atsinaujinančius energijos šaltinius, tarp jų biokurą ir biomasę, vėjo, saulės energiją ir hidroenergiją, taip pat remti tinkamų politikos pagrindų kūrimą, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijai būtų sukurtos palankios investicijų ir konkurencijos sąlygos, ir skatinti jų įtraukimą į susijusias politikos sritis;
 - b) racionaliai naudoti energiją tiek pasiūlos, tiek paklausos lygiu, didinant energijos vartojimo efektyvumą energijos gamybos, transportavimo, paskirstymo ir galutinio vartojimo etapuose;
 - c) skatinti taikyti tarptautiniu mastu pripažintus branduolinės saugos, saugumo, branduolinių medžiagų neplatinimo ir apsaugos standartus;
 - d) skatinti technologijų, kuriomis siekiama tvarios energijos gamybos ir tvaraus energijos naudojimo, perdavimą;
 - e) stiprinti šios srities pajėgumus ir lengvinti investicijas vadovaujantis skaidriomis, nediskriminuojančiomis ir su rinka suderinamomis taisyklėmis.
2. Šiuo tikslu Šalys susitaria skatinti abipusiškai naudingus ryšius bei bendrus mokslinius tyrimus visų pirma per atitinkamas regionines ir tarptautines organizacijas. Remdamosi 43 straipsniu ir 2002 m. Johanesburge įvykusio Pasaulio viršūnių susitikimo tvaraus vystymosi klausimais išvadomis, Šalys pabrėžia, kad galimybes naudotis energijos paslaugomis prieinama kaina būtina užtikrinti laikantis tvaraus vystymosi principų. Ši veikla gali būti skatinama ir Europos Sąjungos energetikos iniciatyva, pradėta Pasaulio viršūnių susitikime tvaraus vystymosi klausimais.
3. Prekyba branduolinėmis medžiagomis vykdoma laikantis Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties nuostatų. Prireikus prekybai branduolinėmis medžiagomis gali būti taikomos specialaus Europos atominės energijos bendrijos ir Mongolijos sudarytino susitarimo nuostatos.

45 STRAIPSNIS

Transportas

1. Šalys susitaria bendradarbiauti susijusiose transporto politikos srityse, siekdamas gerinti investavimo galimybes ir prekių bei keleivių judėjimą, skatinti aviacijos patikimumą bei saugumą, kovą su piratavimu, saugoti aplinką ir didinti savo transporto sistemų efektyvumą.
2. Bendradarbiaudamos šioje srityje Šalys siekia skatinti:
 - a) keistis informacija apie savo transporto politiką ir praktiką, ypač apie miesto ir kaimo transportą, aviaciją, transporto logistiką ir daugiarūšio transporto tinklų sujungimą bei sąveiką, taip pat kelių, geležinkelių ir oro uostų valdymą;
 - b) plėtoti palydovinę navigaciją, ypač atsižvelgiant į abipusiškai naudingus reglamentavimo, pramonės ir rinkos plėtotės aspektus. Šiuo tikslu bus skiriama dėmesio Europos pasaulinės palydovinės navigacijos sistemai EGNOS ir *Galileo*;
 - c) plėtoti dialogą oro transporto paslaugų srityje, siekdamas įvertinti tolesnio santykių plėtojimo galimybes tokiose srityse kaip skrydžių sauga, aviacijos saugumas, aplinka, oro eismo valdymas, konkurencijos teisės taikymas ir ekonominis oro transporto sektoriaus reguliavimas, kad būtų remiamas reglamentavimo pagrindų derinimas ir šalinamos verslui kylančios kliūtys. Toliau turėtų būti skatinami abipusiškai svarbūs civilinės aviacijos srities bendradarbiavimo projektai. Tuo remdamosi Šalys įvertins glaudesnio bendradarbiavimo civilinės aviacijos srityje mastą;
 - d) mažinti transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
 - e) įgyvendinti saugumo, saugos ir aplinkosaugos standartus, pirmiausia oro transporto srityse, atsižvelgiant į susijusias tarptautines konvencijas;
 - f) bendradarbiauti atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, siekiant užtikrinti tinkamesnį tarptautinės teisės aktų vykdymą ir šiame straipsnyje iškeltų tikslų įgyvendinimą.

46 STRAIPSNIS

Švietimas ir kultūra

1. Siekdamas gerinti tarpusavio supratimą ir geriau supažindinti su savo kultūra, Šalys susitaria skatinti bendradarbiavimą švietimo ir kultūros srityje, tinkamai atsižvelgdamos į savo įvairovę. Šiuo tikslu Šalys remis ir skatins savo kultūros institutų ir pilietinės visuomenės veiklą.
2. Šalys siekia imtis atitinkamų kultūrinių mainų skatinimo priemonių ir vykdyti bendras iniciatyvas įvairiose kultūros srityse, įskaitant bendradarbiavimą paveldo saugojimo srityje, tinkamai atsižvelgdamos į kultūrų įvairovę.
3. Šalys susitaria konsultuotis ir bendradarbiauti susijusiose tarptautinėse organizacijose, pavyzdžiui, UNESCO, siekdamas bendrų tikslų ir skatindamos kultūrų įvairovę, taip pat saugodamos kultūros paveldą. Kiek tai susiję su kultūrų įvairove, Šalys taip pat susitaria skatinti ratifikuoti ir įgyvendinti 2005 m. spalio 20 d. priimtą UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo.
4. Be to, Šalys ypatingą dėmesį skiria priemonėms, skirtoms užmegzti atitinkamų jų specializuotų įstaigų ryšius ir skatinti informacijos, praktinės patirties, studentų, ekspertų, jaunimo bei jaunų darbuotojų ir techninių išteklių mainus, pasinaudojant Azijai skirtų Europos Sąjungos programų teikiamomis galimybėmis švietimo ir kultūros srityje bei abiejų Šalių šioje srityje įgyta patirtimi. Be to, abi Šalys susitaria skatinti atitinkamų aukštojo mokslo programų, pavyzdžiui, programos *Erasmus Mundus*, įgyvendinimą, siekdamas aukštojo mokslo srityje remti bendradarbiavimą bei modernizavimą ir skatinti akademinį judumą.

47 STRAIPSNIS

Aplinka, klimato kaita ir gamtos ištekliai

1. Šalys sutaria, kad reikia tvariai saugoti bei valdyti gamtos išteklius ir biologinę įvairovę, kurie yra dabartinės ir būsimų kartų vystymosi pagrindas.
2. Šalys sutaria, kad bendradarbiavimu šioje srityje skatinama saugoti ir gerinti aplinką, siekiant tvaraus vystymosi. Pagal šį susitarimą imdamosi bet kokių priemonių Šalys atsižvelgia į Pasaulio viršūnių susitikimo tvaraus vystymosi klausimais išvadas ir atitinkamų daugiašalių aplinkos susitarimų įgyvendinimą.
3. Šalys susitaria bendradarbiauti klimato kaitos srityje, kad prisitaikytų prie neigiamų klimato kaitos padarinių, mažintų šiltnamio efektą sukeliančių išmetamų dujų kiekį, o savo ekonomiką orientuotų į tvarų augimą, grindžiamą anglies dioksido kiekio mažinimu. Šiuo tikslu Šalys tirs anglies dioksido rinkos mechanizmų naudojimo galimybes.

4. Šalys susitaria bendradarbiauti, siekdamas stiprinti veiksmingą prekybos ir aplinkos politikos sąveiką ir aplinkos aspektus įtraukti į visus bendradarbiavimo sektorius.

5. Šalys stengiasi tęsti ir stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą pagal regionines aplinkos apsaugos programas, ypač kiek jis susijęs su:

a) sąmoningumo aplinkos klausimais propagavimu ir skatinimu aktyviau dalyvauti vietos lygiu, įskaitant čiabuvių ir vietos bendruomenių dalyvavimą įgyvendinant aplinkos apsaugos ir tvaraus vystymosi iniciatyvas;

b) kova su klimato kaita, ypač su jos padariniais aplinkai ir gamtos ištekliams;

c) dalyvavimo daugiašaliuose aplinkos susitarimuose, įskaitant biologinę įvairovę bei biologinę saugą ir cheminius pavojus, ir jų įgyvendinimo pajėgumų stiprinimu;

d) aplinką tausojančių technologijų, produktų ir paslaugų propagavimu ir naudojimu, be kita ko, taikant reglamentavimo ir ekologiškai pagrįstas priemones;

e) tinkamesne miškotvarka, be kita ko, kovojant su savavališku miško kirtimu bei susijusia prekyba ir skatinant tvarią miškotvarką;

f) neteisėto kietų ir pavojingų atliekų ir produktų iš gyvų pakitusių organizmų vežimo į kitas valstybes prevencija;

g) aplinkos oro kokybės, aplinkai nekenksmingo atliekų tvarkymo, tvaraus integruoto vandens išteklių ir cheminių medžiagų valdymo tobulinimu ir tvaraus vartojimo bei tvarios gamybos skatinimu;

h) dirvožemio apsauga bei išsaugojimu ir tvaria žemėtvarka;

i) veiksmingu nacionalinių parkų tvarkymu ir biologinės įvairovės teritorijų bei pažeidžiamų ekosistemų nustatymu ir išsaugojimu, tinkamai atsižvelgiant į tose teritorijose arba netoli jų gyvenančias vietos bendruomenes ir čiabuvius.

6. Šalys skatina abipuses galimybes naudotis jų šios srities programomis, laikantis specialiųjų tokių programų sąlygų:

a) vandens išteklių stebėjimo tinklo sukūrimas ir jo modernizavimas,

b) vandens nudurkinimo ir pakartotinio naudojimo technologijų įdiegimas,

c) ekologinio turizmo plėtojimas.

48 STRAIPSNIS

Žemės ūkis, gyvulininkystė, žuvininkystė ir kaimo plėtra

Šalys susitaria skatinti dialogą žemės ūkio, gyvulininkystės, žuvininkystės ir kaimo plėtros srityse. Jos keisis informacija ir plėtos santykius, susijusius su:

- a) žemės ūkio politika ir bendra tarptautine maisto ir žemės ūkio perspektyva;
- b) galimybėmis lengvinti prekybą augalais, gyvūnais, gyvuliais ir jų produktais siekiant kaimo vietovėse toliau plėtoti lengvąją pramonę;
- c) gyvūnų ir gyvulių gerove;
- d) kaimo plėtros politika;
- e) vietos subjektų ir ekonominės veiklos vykdytojų dalijimusi patirtimi ir bendradarbiavimo tinklais visų pirma tokiose srityse kaip moksliniai tyrimai ir technologijų perdavimas;
- f) augalų, gyvūnų ir gyvulių sveikatos ir kokybės politika, visų pirma susijusi su saugomomis geografinėmis nuorodomis;
- g) bendradarbiavimu dėl tarptautinėms žemės ūkio organizacijoms pateiktų pasiūlymų ir iniciatyvų;
- h) tvaraus ir ekologiško žemės ūkio vystymu, įskaitant augalininkystę, biokurą ir biotechnologijų perdavimą;
- i) augalų įvairovės apsauga, sėklininkystės technologijomis, žemės ūkio biotechnologijomis;
- j) žemės ūkio ir gyvulininkystės duomenų bazių ir informacinių tinklų kūrimu;
- k) žemės ūkio ir veterinarijos sektoriaus mokymais.

49 STRAIPSNIS

Sveikata

1. Šalys susitaria bendradarbiauti sveikatos sektoriuje tokiose srityse kaip sveikatos sistemos reforma, pagrindinės užkrečiamos ligos ir kitos grėsmės sveikatai, neužkrečiamos ligos ir tarptautiniai sveikatos susitarimai, siekdamos pagerinti sveikatingumo sąlygas ir visuomenės sveikatą.
2. Bendradarbiaujama daugiausia šiais būdais:
 - a) įgyvendinant išsamias programas, kuriomis siekiama sisteminės sveikatos sektoriaus reformos, įskaitant sveikatos sistemos, sveikatos paslaugų bei sveikatos sąlygų ir informacijos apie sveikatą gerinimą;
 - b) taikant bendras epidemiologijos priemones, įskaitant bendradarbiavimą išankstinės grėsmių sveikatai, pavyzdžiui, paukščių ir pandemio gripo ir kitų pagrindinių užkrečiamų ligų, prevencijos srityje;
 - c) vykdant neužkrečiamų ligų prevenciją ir kontrolę keičiantis informacija ir geriausia patirtimi, skatinant sveiką gyvenimo būdą, sprendžiant su svarbiausiais

sveikatos veiksniais, pavyzdžiui, mityba, narkomanija, alkoholizmu ir priklausomybe nuo tabako, susijusius klausimus;

d) skatinant įgyvendinti tarptautinius sveikatos susitarimus, pavyzdžiui, Tabako kontrolės pagrindų konvenciją ir Tarptautines sveikatos taisykles.

50 STRAIPSNIS

Užimtumas ir socialiniai reikalai

1. Šalys susitaria tvirčiau bendradarbiauti užimtumo ir socialinių reikalų srityje, įskaitant bendradarbiavimą regioninės ir socialinės sanglaudos, sveikatos ir darbo saugos, lyčių lygybės ir deramo darbo srityse, siekdamas stiprinti socialinį globalizacijos aspektą.

2. Šalys dar kartą patvirtina būtinybę remti visiems naudingą globalizacijos procesą ir kaip esminę tvaraus vystymosi ir skurdo mažinimo prielaidą skatinti visišką bei našų užimtumą ir deramą darbą, kaip patvirtinta 2005 m. spalio 24 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje Nr. 60/1 (Pasaulio aukščiausio lygio susitikimo rezultatai) ir 2006 m. liepos mėn. JT Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos aukšto lygio susitikime priimtoje ministrų deklaracijoje (JT Ekonomikos ir socialinių reikalų taryba E/2006/L.8, 2006 m. liepos 5 d.). Šalys atsižvelgia į savo ekonominės ir socialinės padėties ypatumus ir skirtumus.

3. Šalys dar kartą patvirtina įsipareigojimus besąlygiškai laikytis tarptautiniu mastu pripažintų pagrindinių darbo ir socialinių standartų, nustatytų visų pirma 1998 m. TDO pagrindinių darbo teisių ir principų deklaracijoje ir 2008 m. TDO deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos, ir juos veiksmingai įgyvendinti. Pagal šį susitarimą imdamosi bet kokių priemonių Šalys turėtų atsižvelgti į susijusių daugiašalių socialinių reikalų ir darbo susitarimų įgyvendinimą. Šalys susitaria bendradarbiauti ir prireikus teikti techninę pagalbą, siekdamas ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti visas 1998 m. TDO deklaracijoje minimas TDO konvencijas ir kitas atitinkamas konvencijas.

4. Bendradarbiavimo formos gali apimti, be kita ko, Šalių sutartas konkrečias programas ir projektus, taip pat dialogą, bendradarbiavimą ir iniciatyvas abiem Šalims svarbiomis temomis dvišaliu arba daugiašaliu lygmeniu, pavyzdžiui, TDO.

51 STRAIPSNIS

Statistika

1. Šalys susitaria skatinti statistinių metodų ir praktikos, įskaitant statistinių duomenų rinkimą ir sklaidą, derinimą, kad jos abiem Šalims priimtinu pagrindu galėtų naudotis prekybos prekėmis ir paslaugomis statistika ir apskritai visų šiuo susitarimu reglamentuojamų sričių, kurių duomenis galima rinkti, apdoroti, analizuoti ir skleisti, statistika.

2. Šalys susitaria skatinti kompetentingų institucijų tiesioginių ryšių užmezgimą siekdamas stiprinti draugišką bendradarbiavimą statistikos srityje, stiprinti statistikos tarnybų pajėgumus modernizuojant ir tobulinant statistikos sistemos kokybę, ir tobulinti žmogiškuosius išteklius, rengti susijusių sričių mokymus ir remti nacionalinės statistikos sistemos, įskaitant būtiną infrastruktūrą, kūrimą pagal nusistovėjusią tarptautinę praktiką.

3. Bendradarbiavimas apima abipusiškai svarbius sektorius, didžiausią dėmesį skiriant šioms sritims:

I. Ekonominė statistika:

- a. nacionalinės sąskaitos;
- b. įmonių statistika ir registracija;
- c. žemės ūkio / žemdirbystės, gyvulininkystės, kaimo plėtros statistika;
- d. aplinka ir mineralų atsargos;
- e. pramonė;
- f. užsienio prekyba prekėmis ir paslaugomis;
- g. didmeninės ir mažmeninės prekybos statistika;
- h. duomenų taisymo politika;
- i. aprūpinimas maistu;
- j. mokėjimų balansas.

II. Socialinė statistika:

- a. lyčių statistika;
- b. migracijos statistika;
- c. namų ūkių tyrimas.

III. Informacinės technologijos:

- a. keitimasis patirtimi, susijusia su elektroninėmis technologijomis ir informacijos saugumo, apsaugos, kaupimo ir privatumo užtikrinimo metodika, ir šios patirties įgyvendinimas;
- b. keitimasis patirtimi, susijusia su patogioje naudotis interneto svetainėje patalpintos elektroninės vartotojų duomenų bazės kūrimu ir šios srities mokymais;
- c. parama Mongolijos nacionalinės statistikos tarnybos informacinių technologijų specialistams kuriant informacijos duomenų bazę;

d. bendradarbiavimas, susijęs su vartotojų informavimu apie informacijos duomenų bazę.

52 STRAIPSNIS

Pilietinė visuomenė

1. Šalys pripažįsta organizuotos pilietinės visuomenės, visų pirma akademinės visuomenės, vaidmenį ir galimą indėlį plėtojant dialogą ir bendradarbiavimą pagal šį susitarimą ir susitaria skatinti veiksmingą dialogą su organizuota pilietine visuomene ir jos veiksmingą dalyvavimą.
2. Pagal kiekvienos Šalies teisines ir administracines nuostatas organizuota pilietinė visuomenė gali:
 - a) laikydamasi demokratijos principų dalyvauti formuojant politiką šalies lygiu;
 - b) būti informuojama apie konsultacijas dėl vystymosi ir bendradarbiavimo strategijų ir sektorinės politikos, ypač tose srityse, kurios yra svarbios pilietinei visuomenei, įskaitant visus vystymosi proceso etapus, ir dalyvauti tokiose konsultacijose;
 - c) gauti finansinius išteklius, jei tai leidžia kiekvienos Šalies vidaus taisyklės, o ypač svarbiose srityse – gauti paramą pajėgumams stiprinti;
 - d) dalyvauti įgyvendinant bendradarbiavimo programas su jos veikla susijusiose srityse.

53 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas valstybės ir viešojo administravimo įstaigų modernizavimo srityje

Šalys susitaria bendradarbiauti siekdamas modernizuoti viešojo administravimo įstaigas. Bendradarbiaujant šioje srityje daugiausia dėmesio skiriama:

- a) organizacinio veiksmingumo didinimui;
- b) institucijų veiksmingumo teikiant paslaugas didinimui;
- c) skaidriam viešųjų išteklių valdymui ir atskaitomybei užtikrinti;
- d) teisės ir institucinės sistemos tobulinimui;
- e) politikos formavimo ir įgyvendinimo pajėgumų (viešųjų paslaugų teikimas, biudžeto sudarymas ir vykdymas, antikorupcija) stiprinimui;
- f) teismų sistemos stiprinimui bei
- g) saugumo sistemos reformavimui.

54 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas nelaimių rizikos valdymo srityje

1. Šalys susitaria intensyviau bendradarbiauti nelaimių rizikos valdymo srityje, nuolat kurdamos ir įgyvendindamos priemonės, kuriomis mažinama vietos bendruomenėms kylanti rizika ir visuose visuomenės lygmenyse valdomi gaivalinių nelaimių padariniai. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama prevencinėms priemonėms ir iniciatyviam požiūriui sprendžiant pavojaus ir rizikos problemas, siekiant mažinti su gaivalinėmis nelaimėmis susijusią riziką ir pažeidžiamumą.
2. Bendradarbiaujant šioje srityje daugiausia dėmesio skiriama šiems programos elementams:
 - a) gaivalinių nelaimių rizikos mažinimas arba prevencija ir padarinių švelninimas;
 - b) žinių valdymas, inovacijos, moksliniai tyrimai ir švietimas siekiant visais lygiais sukurti saugumo ir atsparumo kultūrą;
 - c) pasirengimas nelaimėms;
 - d) nelaimių valdymo politikos formavimas, institucinių pajėgumų stiprinimas ir sutarimo siekimas;
 - e) reagavimas į nelaimes;
 - f) nelaimių rizikos vertinimas ir stebėjimas.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMO PRIEMONĖS

55 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo ištekliai ir finansinių interesų apsauga

1. Siekdamas įgyvendinti šiame susitarime nustatytus bendradarbiavimo tikslus ir atsižvelgdamos į savo turimus išteklius ir teisės aktus, Šalys susitaria skirti tinkamus išteklius, įskaitant finansinius išteklius.
2. Šalys susitaria skatinti plėtoti ir įgyvendinti savitarpio techninę ir administracinę pagalbą, kuria siekiama veiksmingai apsaugoti savo finansinius interesus vystymosi pagalbos srityje ir vykdant kitą finansuojamą bendradarbiavimo veiklą. Šalys nedelsdamos reaguoja į kitos Šalies teismų ir (arba) tyrimo įstaigų, siekiančių griežčiau kovoti su sukčiavimu ir pažeidimais, prašymus suteikti savitarpio administracinę pagalbą.
3. Šalys skatina Europos investicijų banką tęsti savo veiklą Mongolijoje, laikantis savo procedūrų ir finansavimo kriterijų.
4. Finansinę pagalbą Šalys teikia laikydamosi patikimo finansų valdymo principų ir bendradarbiauja užtikrindamos Europos Sąjungos ir Mongolijos finansinių interesų apsaugą. Šalys imasi veiksmingų sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencijos ir kovos su ja priemonių, be kita ko, šio susitarimo reglamentuojamose srityse teikdamos savitarpio administracinę ir teisinę pagalbą. Bet kuriame kitame būsimame Šalių susitarime arba finansavimo priemonėje Šalys numato specialias finansinio bendradarbiavimo nuostatas, kuriomis reglamentuojami patikrinimai vietoje, patikros, kontrolės ir kovos su sukčiavimu priemonės, įskaitant ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) taikomas priemones.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

INSTITUCINĖ STRUKTŪRA

56 STRAIPSNIS

Jungtinis komitetas

1. Pagal šį susitarimą Šalys susitaria įsteigti jungtinį komitetą, sudarytą iš abiejų Šalių atitinkamo aukšto lygio atstovų. Šio komiteto užduotys:
 - a) užtikrinti tinkamą šio susitarimo veikimą ir įgyvendinimą;
 - b) nustatyti prioritetus atsižvelgiant į šio susitarimo tikslus;
 - c) teikti rekomendacijas šio susitarimo tikslams pasiekti.
2. Siekiant šio susitarimo tikslų, jungtinis komitetas ir 28 straipsniu įsteigtas pakomitetas turi įgaliojimus Susitarime numatytais atvejais priimti sprendimus. Sprendimai priimami Šalių sutarimu, užbaigus atitinkamas vidaus procedūras, skirtas abiejų Šalių pozicijai nustatyti. Sprendimai Šalims privalomi, jos imasi būtinų jų įgyvendinimo priemonių.
3. Eilinius posėdžius jungtinis komitetas rengia kiekvienais metais pakaitomis Ulan Batore ir Briuselyje abipusiu sutarimu nustatytu metu. Šalių sutarimu taip pat gali būti šaukiami neeiliniai jungtinio komiteto posėdžiai. Jungtiniam komitetui pakaitomis pirmininkauja kiekviena Šalis. Jungtinio komiteto posėdžių darbotvarkė nustatoma Šalių sutarimu.
4. Jungtinis komitetas gali steigti specializuotas darbo grupes, kurios jam padėtų atlikti užduotis. Kiekviename jungtinio komiteto posėdyje šios darbo grupės jam pateikia išsamias savo veiklos ataskaitas.
5. Šalys susitaria, kad jungtinio komiteto užduotis taip pat yra užtikrinti, kad visi Šalių sudaryti arba būsimi sektoriniai susitarimai ar protokolai būtų tinkamai taikomi.
6. Jungtinis komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57 STRAIPSNIS

Būsimų pakeitimų sąlyga

1. Siekdamos tvirčiau bendradarbiauti Šalys abipusiu sutarimu gali išplėsti šį susitarimą, taip pat jį papildyti konkrečių sektorių ir veiklos susitarimais arba protokolais.
2. Įgyvendindama šį susitarimą bet kuri Šalis gali teikti pasiūlymus dėl bendradarbiavimo srities išplėtimo, atsižvelgdama į taikant šį susitarimą įgytą patirtį.

58 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

Nepažeidžiant atitinkamų Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatų, nei šis susitarimas, nei pagal jį vykdomos priemonės neturi poveikio valstybių narių teisėms pradėti dvišalį bendradarbiavimą su Mongolija ar prireikus su Mongolija sudaryti naujus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus.

Šis susitarimas neturi poveikio trečiųjų asmenų atžvilgiu Šalių priimtų įsipareigojimų vykdymui ar įgyvendinimui.

59 STRAIPSNIS

Įsipareigojimų vykdymas

1. Kiekviena Šalis gali kreiptis į jungtinį komitetą, kad šis išspręstų ginčą dėl šio susitarimo taikymo ar aiškinimo.
2. Jei kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis nevykdo tam tikrų šiuo susitarimu numatytų įsipareigojimų, ji gali imtis tinkamų priemonių.
3. Išskyrus ypatingos skubos atvejus, prieš imdamasi priemonių ji jungtiniam komitetui pateikia padėčiai išsamiai išnagrinėti reikalingą informaciją, kad būtų rastas abiem Šalims priimtinas sprendimas.
4. Pasirenkant priemones, pirmenybė turi būti teikiama toms priemonėms, kuriomis mažiausiai trikdomas šio susitarimo veikimas. Apie šias priemones

nedelsiant pranešama kitai Šaliai ir dėl jų konsultuojamasi jungtiniame komitete, jei kita Šalis to prašo.

5. Šalys susitaria, kad siekiant šį susitarimą tinkamai aiškinti ir praktiškai taikyti, 3 dalyje minimas terminas „ypatingos skubos atvejai“ reiškia vienos iš Šalių padarytą esminį susitarimo pažeidimą. Esminiu susitarimo pažeidimu laikomas:

- i) atsisakymas vykdyti Susitarimą pažeidžiant bendrąsias tarptautinės teisės taisykles arba
- ii) esminių Susitarimo elementų, t. y. 1 straipsnio 1 dalies ir 3 straipsnio, pažeidimas.

60 STRAIPSNIS

Palengvinimas

Siekdamos palengvinti bendradarbiavimą pagal šį susitarimą, abi Šalys susitaria pagal savo vidaus taisykles ir teisės aktus pareigūnams ir ekspertams, prisidedantiems prie bendradarbiavimo įgyvendinimo, sudaryti sąlygas, būtinas jų funkcijoms vykdyti.

61 STRAIPSNIS

Teritorinis taikymas

Susitarimas taikomas teritorijoje, kurioje galioja Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo tose sutartyse nustatytomis sąlygomis, ir Mongolijos teritorijoje.

62 STRAIPSNIS

Šalių sąvokos apibrėžtis

Šiame susitarime „Šalys“ – Sąjunga ar jos valstybės narės arba Sąjunga ir jos valstybės narės, atsižvelgiant į atitinkamą jų kompetenciją, ir Mongolija.

63 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir trukmė

1. Šis susitarimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną po to, kai paskutinė Šalis praneša kitai Šaliai, kad šiuo tikslu būtinos teisinės procedūros yra baigtos.

2. Šis susitarimas galioja penkerius metus. Po to jis automatiškai kasmet pratęsiamas kitam vienerių metų laikotarpiui, jei Šalys ne vėliau nei likus šešiams mėnesiams iki kito vienerių metų laikotarpio pabaigos viena kitai raštu nepraneša apie savo ketinimą nepratęsti šio susitarimo.

3. Šis susitarimas iš dalies keičiamas Šalių susitarimu. Pakeitimai įsigalioja tik po to, kai paskutinė Šalis kitai Šaliai praneša, kad atlikti visi būtini formalumai.

4. Jei viena Šalis žaliavų eksportui numato griežtesnę prekybos tvarką, palyginti su galiojusia Susitarimo parafavimo metu, pavyzdžiui, nustato naujus draudimus, apribojimus, muitus ar kitokias rinkliavas, kurios neatitinka GATT 1994 VIII, XI, XX arba XXI straipsnių atitinkamose nuostatose numatytų reikalavimų, arba joms netaikoma PPO išimtis ar pagal 56 straipsnį nepritarė jungtinis komitetas arba Prekybos ir investicijų pakomitetas, kita Šalis pagal 59 straipsnio 3 ir 4 dalis gali imtis tinkamų priemonių.

5. Šį susitarimą viena Šalis gali nutraukti kitai Šaliai pateikdama raštišką denonsavimo pranešimą. Susitarimo nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams po to, kai kita Šalis gauna pranešimą.

64 STRAIPSNIS

Pranešimai

Pranešimai pagal 63 straipsnį teikiami atitinkamai Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui ir Mongolijos užsienio reikalų ministerijai.

65 STRAIPSNIS

Autentiškas tekstas

Šis susitarimas sudarytas anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir mongolų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.